

Білоногов О.С., здобувач вищої освіти гр. МЛСп-201, bilinogov@gmail.com  
 Національний університет «Чернігівська політехніка»  
**Науковий керівник: Селінний М.М., к.е.н., доцент**  
 Національний університет «Чернігівська політехніка», selm@meta.ua

## ПРОВЕДЕННЯ РУБОК ФОРМУВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ У СОСНОВИХ ЛІСАХ

Процес лісовирощування включає в себе не тільки лісокультурні роботи як захід штучного поновлення лісу, але й лісогосподарські заходи, серед яких чільне місце займають рубки догляду, що проводяться у насадженнях з моменту їх змикання та формування положу молодого насадження і закінчуються у пристигаючому віці, а в особливо захисних лісах і подібних до них – проводяться протягом усього життя.

Цілеспрямоване вирощування лісових насаджень передбачає періодичне вирубування частини дерев, які визнані такими, що втратили якість, стійкість, що заважають росту кращих екземплярів тощо. Все це підвищує якість деревостану, а залишення на корені кращих за ростом дерев у майбутньому підвищить його продуктивність.

Беручи до уваги факт, що розрахункова лісосіка на інші види догляду, крім освітлення, прочищення, прорідження та прохідні рубки, встановлюється на три роки і переглядається за умови проведення безперервного лісовпорядкування, та має санітарний характер догляду, ми в дослідження включили лише рубки догляду, на які розрахунок зроблений лісовпорядкування на 10 років та вважається обов'язковим до виконання.

Таблиця 1– Річна розрахункова лісосіка на рубки догляду на 2015-2025 роки

Рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства, га/ куб. м				
Всього	Освітлення	Прочищення	Прорідження	Прохідні рубки
282,7	83,7	74,7	48,2	76,1
6030	330	740	1110	3850

Найбільше по площі заплановано проводити рубок освітлення, прочищення і прохідних, що пояснюється віковою структурою насаджень підприємства.

Проаналізувавши отримані дані можемо зробити висновок, що при проведенні рубок догляду спостерігається як перевиконання так і недовиконання встановлених показників лісовпорядкуванням.

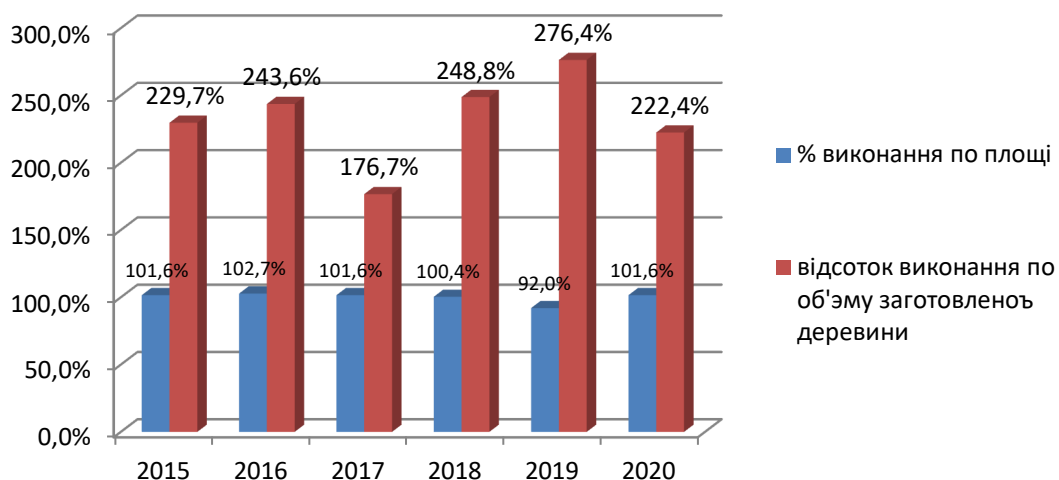


Рис. 1 Відсоток виконання встановлених показників по площі та об'єму заготовленої деревини при проведенні освітлення

Незначне перевищення встановлених показників площі при проведенні освітлення знаходиться в межах допустимих відхилень. При цьому, значно перевищено встановлений розмір об'єму заготовленої деревини. Це пояснюється інтенсивністю проведення рубок. Слід зазначити, що за умови перевищення інтенсивності зрідження та недотримання вимог при проведенні рубок догляду, виховні рубки можуть стати знищувальними. Необхідно чітко дотримуватися вимог, регламентуючих повноту після рубки догляду та неухильно їх дотримуватись.

При цьому наявне перевиконання по об'єму фактично заготовленої деревини в 2017-2019 роках. Недовиконання встановлених показників по площі пояснюється відсутністю споживачів на заготовлену деревини від рубок прорідження, а також проведенням інших заходів догляду, необхідність проведення яких була викликана ліквідацією наслідків несприятливих природних явищ, що в свою чергу були першочерговим завданням підприємства, з метою недопущення утворення осередків розмноження шкідників та хвороб на звалених деревах і поширення їх на здорові насадження.

Необхідно звернути увагу на значне недовиконання показників по проріджуванню та прохідних рубках.

Проводити контроль та аналіз відводів рубок догляду, особливо освітлення та прочищення, з метою недопущення застосування інтенсивності зріджування, як не відповідає встановленим нормативним показникам, і приведе до погіршення стану насадження, що унеможливить отримання продуктивного лісостану в майбутньому.

Дотримуватись встановлених вимог по повноті насадження, пройденого рубками проріджування та прохідними.

### Перелік посилань

1. Гордієнко М.І., Шлапак В.П., Рибак В.О., Маурер В.М. Культури сосни звичайної в Україні. – Київ, 2002.
2. Проект організації і розвитку підприємства за останім лісо-впорядкуванням в ДП "Чернігіврайагролісгосп".
3. Гордієнко М.І., Корецький Г.С., Маурер В.М. Лісові культури. Видавництво «Сільгоспосвіта». Київ 1995рік.

**Куролес А.В., здобувачка вищої освіти гр. МАГ-201, [kuroles23@ukr.net](mailto:kuroles23@ukr.net)**

Національний університет «Чернігівська політехніка»

**Науковий керівник: Селінний М.М., к.е.н., доцент**

Національний університет «Чернігівська політехніка», [selm@meta.ua](mailto:selm@meta.ua)

### ІНТЕГРОВАНІЙ ЗАХИСТ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО

Кукурудза — одна з основних культур сучасного світового землеробства. На продовольство в країнах світу використовується близько 20% зерна кукурудзи, на технічні цілі — 15 – 20% і приблизно 60-65% — на корм.

У світовому землеробстві площа її обробітку на зерно займає близько 130 млн.га. Ця культура тропічного походження починає рости за досить високих температур (+10 °С), період її вегетації розтягнутий до 160 днів. Для визрівання зерна ранньостиглих сортів потрібно 2200 °С біологічно активних температур, а для більш продуктивних середньо- і пізньостиглих сортів — 2500-2900 °С. При цьому кукурудза посухостійка, особливо в перші фази вегетації, але недолік вологи перед викиданням волоті помітно знижує врожайність.

Кукурудза дуже сприйнятлива до засміченості посівів в ранні періоди зростання, і практично не може конкурувати з бур'янами протягом 25 – 30 днів після сходів. У цей період культура особливо чутлива до бур'янів, які активніше, більш конкурентоспроможні, ніж